

Wotif

#Nr 4/April 2015
Pris kr 79,-

HIFI • HJEMMEKINO • BILDE • GADGETS

AVID ACUTUS SP

Platespiller i ultraklassen

YAMAHA HI-FI SYSTEM
Lekkert, behagelig og deilig

MARANTZ AV 8802
Fantastisk kinokontroller

BENQ, EPSON OG OPTOMA
3 Prosjektorer for budsjettkinoen

PIONEER N-70
Streaming for entusiaster

KLIPSCH RP280F
Ekstremt morsom høyttaler

DENON HEOS
Smart Streaming

RECORDS TO DIE FOR
Plater vi lytter ekstra mye på

RETURUKE 19

AV ENTUSIASTER - FOR ENTUSIASTER

Det finnes sikkert utrolig mange grunner til ikke å kjøpe seg en Avid-platespiller til 120.000 kroner, men lyden er ikke en av dem.

Tekst og foto: Roy Ervin Solstad

Jeg kan like gjerne innrømme det med en gang. Designet på Avid sine platespillere er ikke drømmedesignet mitt. Jeg liker nok bedre når platespilleren er en mer eller mindre firkanta kloss med en platetallerken og en arm montert på. Litt sånn Linn LP-12 eller mange av Thorens sine modeller.

Engelske Avid Hifi lager ikke slike platespillere, selv om jeg kanskje kunne spurt grunnleggeren Conrad Mas om han ikke kunne laget en spesialmodell med en trekasse rundt, bare til meg. Det ville nok blitt fryktelig dyrt, og ikke vet jeg om Avid-bossen ville latt seg overtale heller.

Mas er nemlig ganske så bestemt når det gjelder hva som funker og hva som ikke funker når det kommer til platespillere og musikkreproduksjon. Det viktigste er at designet må ha en funksjon, og med Avid-spillerne følger formen

funksjonen. Så da får det ikke hjelpe at Acutus-spilleren ser ut som en blanding av en borerigg i Nordsjøen og en forkrommet støtfanger fra en Cadillac på slutten av 1950-tallet.

Kjenner jeg Conrad Mas rett, er han ikke videre bekymret, og jeg har jo gått på smeller når det gjelder design kontra lyd før. Jeg testet en gang noe McIntosh-utstyr. De har et design som man enten elsker eller hater, og jeg hører definitivt til i siste kategori. Etter min mening ser de amerikanske produktene ut som Tivoli i København på en litt dårlig dag, der det lyser i både grønt, blått og rødt. Men lyden særlig forsterkerne fikk ut av de høyttalerne jeg hadde den gang, var så overbevisende at jeg tok meg i å begynne å like designet. Ørene mine gjorde en knalljobb med å overbevise øynene mine. Det samme kunne jo skje med denne Avid-spilleren.

Vibrasjonsmester

Engelske Avid ble grunnlagt for 20 år siden av britiske Conrad Mas, men allerede ti år tidligere hadde han laget sin første prototype. I årene som fulgte utviklet han platespilleren ytterligere, ved å forsøke å løse et hvert problem han fant på veien. I perioder hadde han i praksis flyttet inn på en teknologihøgskole, fordi han brukte så mye tid der, siden han kunne benytte skolens avanserte testutstyr. Det har han fortsatt med.

Et av de viktigste tingene han slet med, var hvordan han skulle bli kvitt vibrasjonene som en dreierende platetallerken og vinylplate setter i sving, for ikke å snakke om de vibrasjonene som kommer luftveien fra høyttalerne. Den eneste vibrasjonen Mas vil ha er den som pick-upnåla fanger opp når den sklir igjennom rillene på plata. I tillegg vil jo pick-upnåla selv utløse vibrasjoner i plata når den beveger seg over de små

ujevnhetene i rillene. Løsningen til Mas er både å isolere selve tallerkenen og tonearmen fra underlaget det står på. Det skjer gjennom fjærer og gummiringer. Samtidig er det vibrasjoner i selve vinylplatene som kan skape like store problemer, skal man tro Avid-grunnleggeren.

Den vibrasjonen er det ikke like enkelt å bli kvitt, men om jeg forstod Mas rett da han kom på besøk hjem til meg i vinter, så mener han å ha funnet løsningen ved å kanalisere vibrasjonen gjennom senter-spindelen og vekk fra platetallerkenen. Stikk i strid med de som bruker tunge akryltallerkener og andre tunge tallerkener som visstnok ikke skal vibrere.

- Problemet er jo at selve pickupens ferd over LP-plata skaper vibrasjoner, og den vibrasjonsenergien forsvinner jo ikke i løse løfta, eller blir borte i platetallerkenen. I stedet lagres den i tallerkenen, og hva som er så bra med å lagre energien i en akryl- eller annen platetallerken, er mer enn jeg forstår, sa Mas til meg da han forklarte om sitt eget system.

Selve opphenget med fjærer og gummiringer virker omtrent like solid som fjærene på en Citroën 2CV, men Conrad Mas har for lenge siden overbevist skeptikerne ved å kjøre noen berømte demonstrasjoner med Acutus-spillere plassert på toppen av en subwoofer. Uten negative resultater. Prøv det med en VPI eller Rega.

Til tross for at Conrad Mas har studert teknologi inngående for å få platespillerne sine best mulig, trenger man heldigvis ikke sivilingeniørgrad for å sette opp platespilleren. Manualen er av de bedre jeg har sett, der hvert trinn er utførlig beskrevet, men også illustrert med bilde. Får du ikke til dette, er du sannsynligvis blind.

Når det gjelder tonearm, så leveres Acutus som standard med armbord for SME-armen, men armbord til andre tonearmer kan også leveres. Faktisk er det mulig å sende inn armen sin til Avid for å få laget egen armbase for akkurat sin tonearm. Uansett hvor spesielt oppsett den armen har. Så sendes spilleren med armbasen og armen tilbake direkte

til kunden eller nærmeste butikk. Den muligheten tror jeg det ikke er mange produsenter som tilbyr.

For de som ønsker seg en spiller med flere tonaermer, er imidlertid ikke Acutus noe godt valg. Det går rykter om at det går an å få den med mulighet for en arm til, men det skal visstnok koste så mye at det fort blir like aktuelt med enda en platespiller i stedet.

Spillere jeg hadde til test hadde for øvrig en SME 309-arm påmontert, og som pickup brukte jeg min egen Benz LP. Den ble koblet til min forsterker med både min egen Plinius-riaa og Avid sin toppriaa, Pulsare 2.

På grunn av svakere kronekurs har prisene på nær sagt alt som importeres fra utlandet steget kraftig. Det gjelder også hifi-utstyr,

og dermed også Avid-produktene. Det gjør at Avid Acutus nå koster 120.000 kroner, eller det samme som tolv stykker av den minste spilleren, Ingenium. Det er fryktelig mye penger, men det er som med alt annet av det beste. Når man når et høyt nivå, så vil selv små forbedringer koste veldig mye.

Forsterker

Ifølge Conrad Mas er Acutus SP utgangspunktet for alle platespillerne Avid lager. På de billigere modellene blir enten opphenget, strømforsyningen eller platetallerkenen litt mindre og billigere, mens det er andre veien på de to modellene over SP. Forskjellen opp til Acutus Reference er kun en enda bedre strømforsyning. Selve spilleren er identisk. Toppmodellen Anniversary

SPESIFIKASJONER

- Type: Beltedrevet platespiller
- Antall belter: To
- Hastigheter: 33 1/3 og 45 rpm
- Platetallerkenvekt: 10 kilo
- Oppheng: Fjærer i vertikalkalplanet, gummiringer i horisontalplanet, tunet til henholdsvis 2,5 hertz og 4,5 hertz
- Tonearmer: leveres standard med armbord for SME-armer, men armbord for andre tonearmer kan bestilles.
- Mulighet for flere tonearmer: Nei
- Motor: håndbygd 24-volts 14mNm asynkron AC-motor
- Strømforsyning: DSP Vari-Speed kontrollenhet
- Størrelse, platespiller: 46 x 40 x 21 cm (BxDxH)
- Størrelse strømforsyning: 25 x 21,5 x 9,5 cm (BxDxH)
- Totalvekt, platespiller: 19 kilo
- Vekt, strømforsyning: 3,5 kilo
- Finish: Chrome og sort

UTSTYR

- Forsterker: T+A PA3000HV
- Platespillerforsterker/riaa: Plinius Koru og Avid Pulsare 2
- Tonearm: SME 309
- Pickup: Benz Micro LP
- Høytalere: Wilson Sophia 3
- Strømbrensere: Isotek GII Sigmas og Isotek Titan
- Phonokabler: Nordost Valhalla II og Van Den Hul D-501
- Signalkabler: Blue Jeans Cable
- Høytalerkabler: Transparent MusicWave Ultra
- Strømkabler: LessLoss, Oyaide og Isotek
- Rack: Solid Tech Rack of Silence Reference 3
- Akustikk: Vicoustic Premium Wave Wood
- Annet: Egen 16-ampers strømkurs

har enda tyngre platetallerken og en todelt strømforsyning.

Mas forteller også at han fikk noen kommentarer da han begynte å lage platespillerforsterkere eller riaatrinn som de innvidde ofte kaller det.

- Dere har vel ingen erfaring i å lage forsterkere, fikk jeg høre, men vi har jo laget strømforsyninger til platespillerne i alle år, og det er i prinsippet det samme.

Det prinsippet kommer Avid til å dra enda lenger. Nå planlegger nemlig Avid en serie med forsterkere. Fra relativt rimelige og små integrerte forsterkere med og uten innebygde riaatrinn til enorme forsterkersett der effektblokkene både i størrelse, ytelse og pris, har tenkt å plassere seg i det absolutte toppskiktet. Det er foreløpig usikkert når premieren på dette blir, men Mas håper at han kan vise fram noe på München-messa.

I midten av mars presenterte Avid også en ny ansatt i selskapet. Simon Rae kommer fra høytalerprodusenten Tannoy, og Avid sier selv at hans tidligere erfaring vil hjelpe selskapet inn i andre markedskategorier. Selv om man skal være forsiktig med å tolke for mye, er det vanskelig ikke å lese det som at Avid har lyst til å prøve seg på høytalere. Det vil i tilfelle bety at man om ikke så altfor lenge kan nyte musikk fra et komplett Avid-oppsett. Det inkluderer både rack og kabler som Avid allerede lager.

Lyden

Det burde selvsagt være en selvfølge, men når man som hifjournalist får inn et nytt produkt, skal man være helt uten forhåndsoppfatninger av produktet. Jeg må likevel innrømme at det ikke alltid er like enkelt. Med mindre produktet er så nytt at det ikke er noen andre i hele verden som verken har testet eller hørt produktet, er det vanskelig ikke å ha hørt eller lest andre sine oppfatninger. Enda verre er det hvis man har hørt og sett produktet tidligere i andre oppsett. Da har man jo allerede gjort seg noen tanker om akkurat det produktet låter. I tilfelle Avid Acutus har jeg både hørt SP og Reference-varianten hos en kompis tidligere, dog ikke så tett på hverandre at jeg skal proklamere hva den lydmessige forskjellen består i. Dog har jeg satt stor pris på lyden.

Derimot har jeg som tidligere nevnt vært skeptisk til utseende, så for min del hadde jeg ting som trakk både opp og ned da jeg fikk spilleren inn i egen stue for å prøve den i et oppsett og akustisk miljø jeg kjenner godt.

Det må også nevnes at jeg har hatt fjæropphengte spillere i hus tidligere, da nærmere bestemt Oracle Delphi mkVI. Den hadde en fantastisk luftighet og klang, mens jeg synes den manglet en del på dynamikk og basstrøkk. Andre spillere som VPIen jeg hadde i mange år selv, var egentlig

motsatt. Fantastisk dynamikk og bass, mens den manglet noe på luftigheten eksempelvis Oracle-spilleren hadde.

Jeg var derfor veldig spent på om Avid med sin fjær- og gummiopp heng lignet på Oracle-spilleren, eller om Acutus-spilleren kunne ta med seg det beste fra begge leire. Går det an å få både luftighet og dynamikk fra en og samme spiller, uten å måtte bytte både tonearmer og pickuper?

Med Avid Acutus er svaret på det siste spørsmålet et rungende «ja». Det er nok likevel slik at når det gjelder det helt ultimate grepet om de dypere frekvensene, så vil nok mange fremdeles kunne påstå at en god digitalrigg gjør det bedre enn selv en så bra vinylrigg som Avid Acutus SP med SME 309 og Benz LP. Jeg hadde blant annet en hiphop-fantast på besøk og han pleier å spille på et helt annet – og mye høyere – lydnivå enn meg. Da vi satte på både D'Angelo «Woodoo» og Daft Punk «Random Access Memories» på fullt øs, var jeg ultraimponert over trøkket og presisjonen i bassgjengivelsen fra Acutus-spilleren. Det var for så vidt kompisen min også, selv om han la tørt til at: «Det låter enda bedre på cd». Noen blir tydeligvis aldri frelst.

Nå har jeg begge platene også digitalt, og det er nok riktig som hiphop-fantasten sier at bassen blir enda litt tightere med nuller og ett-tall, men Acutus gir til gjengeld bas-

sen en dæsj organisitet og liv som digitalriggen min ikke matcher. At bassen i tillegg var så full av attack at jeg følte jeg hadde magen rett oppunder adamseplet til tider, gjorde at i hvert fall ikke jeg følte noe savn etter enda bedre trøkk. Så vidt jeg kunne bedømme var det heller ingenting å utsette på hvor dypt bassen gikk på

VI LIKER:

- Dynamikk og spilleglede
- Lett å sette opp
- Bygd som en tanks

VI LIKER IKKE:

- Designet er en smakssak
- Ikke laget for to tonearmer
- Ikke akkurat gratis

WATT MENER: Det er platespillere som Avid Acutus SP som viser hvorfor mange fremdeles hevder at nuller og ett-tall egner seg bedre i kalkulatorer enn i musikkproduksjon.

leren og armen oppleves som veldig nøytral. Pickupen min er nok ørlite på den varme siden av nøytral, men jeg synes ikke at resten av riggen trakk lyden mer mot det varme eller mot mer nøytralt. Det tolker jeg som at spilleren og armen lar det være opp til valg av pickup når du skal bestemme hvor på klangskalaen du ønsker å legge deg, eller trives best. Det er også verdt å nevne at lyden

fra spilleren er ytterst homogen, med det mener jeg at det er en sammenheng i lydbildet fra de dypeste basstoner til de høyeste overtoner. Det er ingen av frekvensområdene som skiller seg ut fra de andre. Mengden av detaljer og dynamikk er identisk over hele frekvensområdet.

Man kunne selvsagt risikert at en spiller som er både homogen og nøytral var like spennende som en Toyota Corolla, men Avid Acutus SP spiller så forrykende at man blir sittende helt fremst på setet, mens blodpumpa går og tårene triller. Det skyldes selvsagt at pickupnåla får ekstremt gode vilkår å jobbe under, slik at ikke en eneste vibrasjon ødelegger for videreformidlingen av selv de minste ujevnheter i platerilene. Det gir lag på lag på lag med informasjon, og en klangrikdom som på de beste opptakene er så tett på virkeligheten at det til tider er skremmende. Pianisten Jan Gunnar Hoff sin Living-plate utgitt på plateselskapet 2L, blir gnistrende gjengitt. Faktisk på et slikt nivå at da jeg for noen uker siden var på konsert med Bodø-pianisten, og satt tre meter unna scenen, var inntrykket at «jöss, her var det bra lyd på pianoet. Det låter nesten like bra som hjemme».

Acutus-spilleren leverer nemlig både magisk mellomtone, hvor man hører både anslag, klang og struktur når hammerne treffer strengene i flygelet, men samtidig er diskanten så oppløst og luftig at hver eneste overtone virker å synge ut omtrent

herfra til himmels.

Gjengivelsen av opptaksrommet er også på et nivå jeg ikke har hørt noe digitalt hjemme hos meg selv være i nærheten av, og begynnelsen på «Caverna Magica» med Andreas Volenweider, der det går på høye hæler over et tregulv fra høyre mot venstre, er så virkelighetstro og presist gjengitt både i dybde og bredde at man blir rent satt ut.

Ukene med denne platespilleren i hus har medført tre dramatiske ting. Tidligere hørte jeg stort sett på rippede musikkfiler, Wimp Hifi og cd-plater. Nå hører jeg bare på LP-plater, og har begynt å reoppdage en haug med LP-plater i min egen platesamling.

Den andre effekten er at den platespilleren neppe får forlate huset igjen. Importøren har allerede ringt meg flere ganger, men jeg har skyldt på at jeg ikke var helt ferdig med testen.

Det tredje er at Avid-riaaen jeg hadde i hus samtidig låt såpass mye bedre enn min egen riaa med mer detaljer, mindre støy, og ikke minst er den en fryd å bruke, så neste oppgradering er allerede bestemt. Jeg må ha meg en ny riaa også. Jammen godt det ble en liten lønnsøkning i år.

Konklusjon

Du skal være godt over middels vinylentusiast for å legge 120.000 kroner på bordet for en platespiller, men er du allerede bitt av basillen, har en stor platesamling, eller har planer om å skaffe deg en, så trenger en Avid Acutus SP ikke være noen dum investering. Det du får igjen er i hvert fall en glimrende spiller med ditto lyd. Jeg har faktisk begynt å like designet også...

Avid Acutus SP

PRIS: 119.900,-
IMPORTØR: Oslo Hi-Fi Center
LINK: www.oslohifocenter.no